

**B.A (Honours) - 4th Semester
(2721)**

Paper: Economics Paper-II Public Finance

Time Allowed: 2 hrs.

Max. Marks: 100

Note: There are EIGHT questions of equal marks. Candidates are required to attempt any FOUR questions.

Section A

- Q1. Define public expenditure. How is it different from private expenditure? Also explain Wagner's law of public expenditure. (20)
- Q2. (a) Distinguish between public goods and private goods.
(b) What are the main canons of public expenditure? (10+10=20)

Section B

- Q3. Critically evaluate benefits received principle of taxation. How is this principle different from ability to pay principle of taxation? (20)
- Q4. (a) What are the effects of taxation on production and distribution?
(b) What do you mean by equity in taxation? (15+5=20)

Section C

- Q5. (a) What do you know about income tax and corporation tax?
(b) Distinguish between impact and incidence of taxation. How will you measure the incidence of taxation? (10+10=20)
- Q6. Define public debt. What are its various forms? Also explain the role of public debt in economic development of a country. (20)

Section D

- Q7. Write a note on Centre-state financial relations in India. (20)
- Q8. Define budget. Give functional and economic classification of budgets along with their uses. (20)

Contd....P/2

(2)

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ:- ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-ੳ

1. ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹਨ? ਵੈਗਨਰ ਦੇ ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਓ) ਜਨਤਕ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਅੰਤਰ ਕਰੋ।
ਅ) ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹਨ?

ਭਾਗ-ਅ

3. ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿੱਧਾਂਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। ਇਹ ਸਿੱਧਾਂਤ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹੈ?
4. ਓ) ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
ਅ) ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਕੁਇਟੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

ਭਾਗ-ੲ

5. ਓ) ਤੁਸੀਂ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਟੈਕਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?
ਅ) ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਿਚਾਲੇ ਅੰਤਰ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਪੋਗੇ।
6. ਜਨਤਕ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਜਨਤਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਸ

7. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਵਿੱਤੀ ਸੰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
8. ਬਜਟ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਬਜਟਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਰਗੀਕਰਣ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਹਿਤ ਦਿਓ।

Contd...P/3

(3)

(हिन्दी अनुवाद)

नोट: कोई चार प्रश्नों के उत्तर दीजिए। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

भाग-क

1. सार्वजनिक व्यय को परिभाषित करें। यह निजी व्यय से कैसे भिन्न है? वैगनर के सार्वजनिक व्यय के नियम की भी व्याख्या कीजिए।
2. क) सार्वजनिक वस्तुओं और निजी वस्तुओं के बीच अंतर करें।
ख) सार्वजनिक व्यय के मुख्य सिद्धांत क्या हैं?

भाग-ख

3. टैक्सेशन के सिद्धांत से प्राप्त लाभों का समालोचनात्मक मूल्यांकन करें। यह सिद्धांत कराधान (टैक्सेशन) के सिद्धांत की भुगतान करने की क्षमता से कैसे भिन्न हैं?
4. क) उत्पादन और वितरण पर कराधान (टैक्सेशन) का क्या प्रभाव पड़ता है?
ख) टैक्सेशन में इक्विटी से आप क्या समझते हैं?

भाग-ग

5. क) आप आयकर और निगम कर के बारे में क्या जानते हैं?
ख) टैक्सेशन के प्रभाव और इंसीडेंस के बीच अंतर करें। आप टैक्सेशन के इंसीडेंस (घटनाओं) को कैसे मापेंगे।
6. सार्वजनिक ऋण को परिभाषित कीजिए। इस के विभिन्न रूप क्या हैं? किसी देश के आर्थिक विकास में सार्वजनिक ऋण की भूमिका की भी व्याख्या कीजिए।

भाग-घ

7. भारत में केंद्र-राज्य वित्तीय संबंधों पर एक नोट लिखें।
8. बजट को परिभाषित करें। बजटों का कार्यात्मक और आर्थिक वर्गीकरण उनके उपयोग सहित दीजिए।

*****